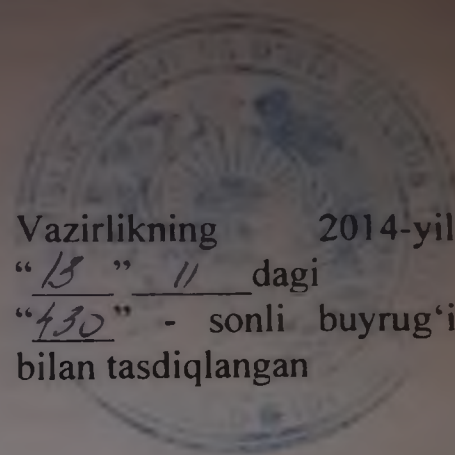

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

Ro'yxatga olindi
№ 511600-4.03
2014-yil « 10 » 11

Vazirlikning 2014-yil
« 18 » 11 dagi
« 430 » - sonli buyrug'i
bilan tasdiqlangan

HUQUQIY TARBIYA NAZARIYASI VA AMALIYOTI

FAN DASTURI

Bilim sohasi: 100000 – gumanitar soha

Ta'lim sohasi: 110000 – pedagogika

Ta'lim yo'nalishi: 5111600 – “Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi”

TOSHKENT - 2014

Fan dasturi Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi o'quv-metodik birlashmalari faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2014-yil "10" 11 dagi "5" -son majlis bayoni bilan ma'qullangan.

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent Davlat pedagogika universitetida ishlab chiqildi va turdosh oliy ta'lim muassasalari bilan kelishildi.

Tuzuvchi: Tuychieva H.N. – Nizomiy nomidagi TDPU "Davlat va huquq asoslari" kafedrasi mudiri, yuridik fanlar nomzodi

Taqrizchilar: Dadasheva A. – O'zbekiston Milliy Universiteti "Davlat-huquqiy fanlar" kafedrasi mudiri, yuridik fanlar nomzodi

Rahimbekova Z. – Respublika Rassomlik kolleji "Ijtimoiy fanlar" kafedrasi o'qituvchisi

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent Davlat pedagogika universiteti o'quv-uslubiy kengashida nashrga tavsiya qilingan (2014-yil "2" 11 dagi "3" -sonli bayonnoma).

KIRISH

Ushbu dastur 5111600 – “Milliy g‘oya, ma’naviyat asoslari va huquq ta’limi” yo‘nalishi uchun mo‘ljallangan bo‘lib, O‘zbekiston Respublikasi «Ta’lim to‘g‘risidagi Qonun», «Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi» kabi huquqiy–me’yoriy hujjatlarga binoan ishlab chiqildi.

Dastur huquqiy tarbiya nazariyasini va ta’lim tizimida huquqiy tarbiyani olib borish metodikasini, huquqiy tarbiyaning asosiy printsiplari, yo‘nalishlari va vositalari, huquqiy tarbiyaning shakl va metodlarini ochib beradi.

Fanning maqsad va vazifalari

Fanning maqsadi – talabalarda huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyotiga oid bilim, ko‘nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifasi - talabalarni huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyoti fanining maqsad va vazifalari bilan tanishtirish;

- talabalarga huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyoti fanining nazariy asoslarini o‘rgatish va ularda bu fanni chuqurroq o‘zlashtirishlari uchun zarur ko‘nikma va malakalarni shakllantirish va rivojlantirish;

- talabalarni o‘quv qo‘llanmalar va boshqa ilmiy adabiyotlar bilan mustaqil ishlashga o‘rgatish.

Fan bo‘yicha talabalarning bilim, ko‘nikma va malakasiga qo‘yiladigan talablar

Huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyoti o‘quv fanini o‘zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida **talaba**:

- huquqiy tarbiya tushunchasi;
- huquqiy ta’lim va tarbiyaning ahamiyati;
- huquqiy ong va huquqiy madaniyatni shakllantirish va yuksaltirishda huquqiy tarbiyaning o‘rni;
- huquqiy tarbiya metodlari;
- huquqiy tarbiya vositalari *to‘g‘risida tasavvurga ega bo‘lishi*;
- huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyotining o‘ziga xos xususiyatlari;
- huquqiy tarbiyaning asosiy yo‘nalishlari;
- huquqiy tarbiya texnologiyalari;
- ommaviy axborot vositalari orqali huquqiy tarbiyani olib borish;
- huquqiy tarbiyaning pedagogik va psixologik asoslarini *bilishi, malaka hosil qilishi va amalda qo‘llay olishi*;
- huquqiy tarbiyani ta’lim tizimlarida qo‘llay olish;
- huquqiy tarbiya tizimini jahon talablari darajasiga yetkazish;
- huquqiy tarbiya metodlarini amalga oshirish *ko‘nikmasiga ega bo‘lishi lozim*.

Fanning o'quv rejasidagi boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi va uslubiy jihatidan uzviyligi

Huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyoti fani ixtisoslik fan hisoblanib, 6-semestrda o'qitiladi. Dasturni amalga oshirishda o'quv rejada rejalashtirilgan "Huquqiy ta'limning nazariy asoslari", "Huquqshunoslik. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi", "Huquq sohalari" kabi fanlaridan yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishini talab etadi.

Fanning ta'limdagi o'rni

Huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyoti fani talabalarning bu soha bo'yicha muhim tushunchalar o'zlashtirishlarini, fanga oid ko'nikma va malakalarni egallashlarini ta'minlaydi. Huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyoti fanining o'qitilishi talabalarni mulohaza yuritishga, mantiqan fikrlashga, huquqiy ong va huquqiy madaniyatni shakllantirish va yuksaltirishda huquqiy tarbiyaning o'rini aniqlash, huquqiy tarbiya metodlarini tahlil qilish ko'nikmalariga ega bo'lishlarini ta'minlaydi.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

Talabalarning Huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyoti fanini o'zlashtirishlari uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish, bunda axborot va pedagogik texnologiya yutuqlari va imkoniyatlarini amalda foydalanish ko'zda tutiladi. Ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar turli texnik vositalar bilan jihozlanishi kerak. Fanni o'qitishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, tarqatma materiallar, internet saytlari ma'lumotlaridan foydalaniladi.

ASOSIY QISM

Ma'ruza mashg'ulotlarining mazmuni

Huquqiy tarbiyaning nazariy asoslari. Huquqiy tarbiya tushunchasi. Tarbiya tizimida huquqiy tarbiyaning o'rni. Huquqiy tarbiyaning maqsad va vazifalari. Huquqiy tarbiya - huquqiy ong va madaniyatni shakllantirish. Huquqiy tarbiyaning maqsadi. Uzluksiz huquqiy tarbiya tizimi, uning mazmuni. Huquqiy ta'lim va huquqiy tarbiyaning o'zaro bog'liqligi.

Huquqiy tarbiyaning asosiy yo'nalishlari va huquqiy tarbiya texnologiyalarini joriy etish. Ma'naviy-axloqiy g'oyalar, shuningdek, umuminsoniy va milliy qadriyatlar bilan boyitilgan tarbiya tizimini shakllantirish. Huquqiy tarbiya jarayonida erkin mustaqil fikrlovchi, o'zining hamda o'zgalarning sha'ni, or-nomusi, qadr-qimmatini hurmat qiladigan, ularning istaklarini inobatga oluvchi ta'lim oluvchi shaxsini tarbiyalashga imkon beruvchi samarali shakl, metod va vositalardan foydalanish. Yoshlarni huquqiy munosabatlarda faol ishtirok etishga tayyorlash. Huquqiy tarbiyalashda fuqarolik burchiga itoatkorlikni shakllantirish.

Huquqiy ong va madaniyatni shakllantirishda huquqiy tarbiyaning o'rni. Huquqiy ongni shakllantirish va uni amaliyotga tatbiq qilish. Huquqiy tarbiya

orqali yoksak huquqiy madaniyatni shakllantirish bo'yicha davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlari.

Huquqiy tarbiya amaliyoti. Huquqiy tarbiya jarayonining mazmuni. Huquq fanlarini o'qitishda huquqiy tarbiyani olib borish. Sinfdan tashqari huquqiy tarbiyani olib borish. Huquqiy tarbiyada zamonaviy texnologiyalarni qo'llash. Huquqiy tarbiyada huquqiy adabiyotlardan foydalanish. Yuridik adabiyot turlari: darsliklar, ilmiy asarlar, ilmiy-ommabop asarlar; huquqiy fan tarmoqlari yoki huquq asoslari bo'yicha darsliklar yoki qo'llanmalarning mazmunini o'rganish. Ommaviy axborot vositalari orqali huquqiy tarbiyani olib borish.

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyoti fanidan amaliy mashg'ulotlar o'tish davomida talabalarni ijodiy jarayonga yo'naltirish, ularni tahlil qilish, mustaqil ishlashga o'rgatish, topshiriqlarni bajarishiga erishish ko'zda tutiladi.

Huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyoti fanining tushunchasi

Huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyotining tarkibiy qismlari, tamoyillari.

Huquqiy ta'lim va huquqiy tarbiyaning uzluksizligi.

Huquqiy tarbiya tushunchasi.

Huquqiy tarbiyalashga yo'naltirilgan pedagogik faoliyat olib borish.

Huquqiy madaniyatning tarkibiy qismlari.

Huquqiy onglik va huquqiy savodxonlik.

Huquqiy ongning buzilishi.

Huquqiy tarbiya vositalari

Huquqiy tarbiyaning maqsad va mazmuniga qarab metodlarning tanlanishi.

Huquqiy mafkura va huquqiy psixologiya.

Huquqiy tarbiya jaroyanini tashkil etish

Huquqiy tarbiya jaroyanini tashkil etishda didaktik matiriallardan foydalanish.

Huquqiy tarbiyani shakllantirish omillari

Mustaqil ta'limni tashkil etishning shakli va mazmuni

Talabalar mustaqil ta'limni tayyorlashda maxsus pedagogik fanlarning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- darslik va o'quv qo'llanmalar boyicha mavzularini o'rganish;
- nazariy material bo'yicha ta'lim texnologiyalarini tayyorlash;
- tavsiya etilgan qo'shimcha adabiyotlar asosida dars jarayonini tashkil etish bo'yicha metodik tavsiyalarni ishlab chiqish;
- maxsus adabiyotlar bo'yicha fan bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- tahlil natijalari asosida xulosa va takliflar berish.

Talabalarga mustaqil ta'limning mavzulari beriladi, bu mavzular bo'yicha egallanishi kerak bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalar, muddati va topshirish shakli aytiladi. Ko'rsatilgan muddatda nazariy material konspekti, referati

ko'riladi, test yoki savol-javob o'tkaziladi. Amaliy xarakterdagi topshiriqlar yechimi ko'rsatiladi.

Tavsiya etiladigan mustaqil ta'limning mavzulari:

1. Huquqiy tarbiya nazariyasi va amaliyotining o'ziga xos xususiyatlari
2. Huquqiy tarbiyaning nazariy asoslari
3. Huquqiy tarbiyaning asosiy yo'nalishlari
4. Huquqiy tarbiya texnologiyalarini joriy etish.
5. Huquqiy tarbiyada shaxs xususiyatlarini hisobga olish.
6. Huquqiy madaniyatni shakllantirishda huquqiy tarbiyaning o'rni.
7. Huquqiy ongni shakllantirishda huquqiy tarbiyaning o'rni
8. Huquqiy tarbiya vositalari
9. Huquqiy ongni shakllantirish
10. Huquqiy tarbiyani olib borishda pedagogik texnologiyalardan foydalanish

Dasturning information-uslubiy ta'minoti

Mazkur fanni o'qitish jarayonida ta'limning zamonaviy metodlari, pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari qo'llanilishi nazarda tutilgan:

- ma'ruza darslarida zamonaviy kompyuter texnologiyalari yordamida prezentatsion va elektron-didaktik texnologiyalaridan;

- amaliy mashg'ulotlarida zamonaviy pedagogik texnologiyalaridan- aqliy hujum, guruhli fikrlash, klaster va keys stadi kabi usul va texnikalardan keng foydalaniladi.

Didaktik vositalar

Jihozlar va uskunalar, moslamalar: elektron doska - Hitachi, LCD-monitor, elektron ko'rsatgich (ukazka).

video-audio uskunalar: video va audiomagnitofon, mikrofon, kolonkalar.

kompyuter va multimediali vositalar: kompyuter, Delltipidagi proyektor, DVD-diskovod, Web-kamera, video-ko'z (glazok).

FOYDALANILADIGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

Asosiy adabiyotlar

1. U.Tojihonov, A.Saidov. Huquqiy madaniyat nazariyasi. I-II tomlar. T.: Akademiya, 1998.
2. З.М.Гафаров, О.А.Каримова. Методика правового воспитания и правового обучения. Т.: Ўқитувчи, 1996.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi – T.: O'zbekiston, 2012.
2. Davlat va huquq nazariyasi.- X.Odilqorievning tahriri ostida. - T.: O'zbekiston faylasuflari jamiyati, 2011.
3. Islomov Z.M. Fuqarolik jamiyati: kecha, bugun, ertaga. –T.: TDYul, 2002, -87 b.
4. Mahkamov U.I. Ta'lim oluvchilarning axloqiy madaniyatini shakllantirish muammolari. -T.: FAN, 1995.
5. Ziyomuxammedov B. Komillikka eltuvchi kitob. "Turon – iqbol nashriyoti", Toshkent, 2006.

Elektron ta'lim resurslari

1. [http://www. norma.uz](http://www.norma.uz)
2. <http://www.lex. Uz.>
3. <http://www. Law book. ru>
4. <http://www.law library.ru>

